

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูและเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียน กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร" นี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการสอนของครู เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน และความสัมพันธ์เชิงพหุคูณระหว่างพฤติกรรมการสอนของครู และเวลาที่ใช้ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ ตลอดจนสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ โดยใช้พฤติกรรมการสอนของครูและเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนเป็นตัวทำนาย

ประชากรที่ศึกษา คือ ครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2531 กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม คือ ครูภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน และนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 64 คน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยในขั้นแรก ทำการสุ่มโรงเรียนจากกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งมีอยู่ 8 กลุ่มมากลุ่มละ 2 โรงเรียน รวม 16 โรงเรียน จากนั้นจึงสุ่มครูภาษาอังกฤษที่สอนวิชาภาษาอังกฤษหลักชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จาก 16 โรงเรียน ดังกล่าวโรงเรียนละ 1 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างครู 16 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ในขั้นแรกทำการสุ่มห้องเรียนที่กลุ่มตัวอย่างครูแต่ละคนสอนมา 1 ห้องเรียน ได้ห้องเรียน 16 ห้องเรียน จากนั้น จำแนกนักเรียนในแต่ละห้องออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับความสามารถสูง

ปานกลาง และต่ำ โดยใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของภาคต้นปีการศึกษา 2531 แล้วจึงสุ่มนักเรียนจากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมากลุ่มละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนห้องเรียนละ 4 คน รวมจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 64 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ประเภทที่ 1 คือ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนการสอนซึ่งมี 2 ฉบับ คือ (1) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบสังเกตการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของ ศูนย์ภาษาแห่งสถาบันทางการศึกษาออนทARIO (The Modern Language Centre at the Ontario Institute for Studies in Education) โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการสื่อสารของเมอร์ริล สวีน (Merrill Swain 1984) และใช้ขั้นตอนการสอนที่เสนอโดย เจเรอมี ฮาร์เมอร์ (Jeremy Harmer 1986) เป็นแนวทางประกอบในการจัดทำแบบสังเกตดังกล่าว (2) แบบสังเกตการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบสังเกตระบบสุ่มเวลา (Time - sampling) ของ แอน เนอร์เรนซ์ และ คอนสแตนซ์ นอพ (Anne Nerenz and Constance Knop 1982) ซึ่งใช้ในการสังเกตชั้นเรียนภาษาต่างประเทศ และแบบสังเกตเวลาที่ใช้ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ซึ่งสร้างโดยวรรณา รอดแรงคำ และ รัสเซล เยนนี่ (Vantipa Roadrangka and Russel Yeany 1985) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประเภทที่ 2 คือ แบบสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบดังกล่าวมีความตรงตามเนื้อหาและมีค่าความเที่ยงจากการคำนวณด้วยวิธีของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) เท่ากับ 0.89

ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำความคุ้นเคยกับครูภาษาอังกฤษและนักเรียนที่ครูทำการสอนทั้ง 16 โรงเรียนก่อน แล้วจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย เป็นผู้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนผู้ช่วยสังเกตทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการสอนของครูพร้อม ๆ กันกับผู้วิจัย โดยสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนแต่ละห้องเรียนที่เป็นสนามของการสังเกตสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 คาบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ดังนั้น ครูภาษาอังกฤษ 1 คน และนักเรียน 4 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนจะได้รับการสังเกต 4 ครั้ง หลังจากทำการสังเกตการเรียนการสอนของแต่ละห้องเรียนครบ 4 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไปทดสอบนักเรียนที่เข้าไปสังเกตทั้งห้อง แต่ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้ข้อมูลเฉพาะนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นประมาณ 2 เดือน 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่ง เป็น 3 ตอน คือ

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการสอนของครู เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่าที่

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพหุคูณระหว่างพฤติกรรมการสอนของครู และเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) และสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ในด้านสภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการสอนของครู เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ พบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครไม่ได้สอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครที่มีความสามารถระดับสูงโดยเฉลี่ยใช้เวลาในการเรียนมากเกือบเท่าเวลาเต็มของแต่ละคาบเรียน สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำโดยเฉลี่ยใช้เวลาในการเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งของเวลาเต็มของแต่ละคาบเรียน ในด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงเท่ากับ 39.81 คะแนน (คะแนนเต็ม 56 คะแนน) และค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำเท่ากับ 22.21 คะแนน (คะแนนเต็ม 56 คะแนน)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ พบว่า สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูง พฤติกรรมการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน แต่สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำ พฤติกรรมการสอนของครูไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และเวลาที่ใช้ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งที่มีความสามารถระดับสูงและระดับต่ำ

3. ความสัมพันธ์เชิงพหุคูณระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูและเวลาที่ใช้ในการเรียน

ของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ พบว่า สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูง พฤติกรรมการสอนของครูและเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยมีตัวแปรที่สามารถทำนายคะแนนผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงตัวแปรเดียว คือ เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียน ซึ่งอธิบายความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ได้ร้อยละ 47.60 สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูและเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่นเดียวกัน โดยมีตัวแปรที่สามารถทำนายคะแนนผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงตัวแปรเดียว คือ เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียน ซึ่งอธิบายความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ได้ร้อยละ 63.18

สำหรับสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y_1 = -42.9472 + 1.7738X_1$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_1 = 0.6899X_1$$

สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y_2 = -3.1483 + 0.6930X_2$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y_2 = .7949X_2$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นสำคัญที่อาจนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการสอนของครู เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่พบว่าโดยเฉลี่ยครูไม่ได้สอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองปอน ชินวงศ์ (2530: 63-66) ที่พบว่าในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูเป็นผู้พูดเป็นส่วนมาก และพฤติกรรมครูที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือครูบรรยาย และ สอดคล้องกับผลการสังเกตรชั้นเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยของ คีท มัวร์ (Keith Maurice 1985: 19) ที่พบว่าครูกักเป็นผู้พูดหรือบอกความรู้แก่นักเรียน โดยที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนน้อย และครูเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดเนื่องจากเป็นการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง การที่ครูไม่ได้สอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอาจเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการ คือ สาเหตุด้านตัวครูเอง และสาเหตุด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ในด้านตัวครูนั้น อาจกล่าวได้ว่ายังมีครูอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่คุ้นเคยกับวิธีสอนหรือเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง ดังที่อุไรวรรณ ศฤงคารนันต์ (2527: 96-106) พบว่า ครูภาษาอังกฤษจำนวนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และยังพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าตนยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดีพอที่จะใช้วิธีสอนตามแนวการสอนดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะแพร่หลายในประเทศไทยมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว แต่ในระดับปฏิบัติ กว่าที่ครูจะมีความมั่นใจพอที่จะเปลี่ยนมาสอนตามแนวดังกล่าวนี้ได้ ก็คงใช้เวลาพอสมควรเช่นเดียวกัน ดังที่ สันทนา สุธาจารย์ (2526: 12) ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ไว้ว่า "สำหรับครูสอนภาษาต่างประเทศนั้น เมื่อเกิดแนวคิดใหม่ขึ้นมา กว่าที่ครูจะทำความคุ้นเคยกับวิธีการและนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงได้ ก็มักพอสักที่ นักภาษาศาสตร์ หรือนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาภาษาหรือทฤษฎีการเรียนรู้ขึ้นมาใหม่ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงยังไม่ถึงจุดแห่งการศึกษาหรือปฏิบัติอย่างลึกซึ้งจริงจัง ดังเช่น ศาสตร์อื่น ๆ " ถึงแม้ว่าครูจะมีความรู้เกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับหนึ่งแล้ว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าครูจะใช้วิธีสอนตามแนวดังกล่าวเสมอไป การนำแนวการสอนหรือวิธีสอนไปใช้จริงนั้น ยังจะต้องมีปัจจัยอื่น ๆ สนับสนุนอีกหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญ

อีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูสามารถสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ความสามารถทางภาษาของครูเอง สำหรับครูภาษาอังกฤษในประเทศไทย คีท มัวร์ (Keith Maurice 1985: 21) ได้ให้ข้อสังเกตว่าครูจำนวนมากยังขาดความมั่นใจในความสามารถทางภาษาของตนเองอยู่ และ ศรเพชร ชัยสงคราม (2529: 84) ก็ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า ครูภาษาอังกฤษยังต้องการความรู้ความสามารถตลอดจนความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอีกมาก ดังนั้น ความไม่มั่นใจในความสามารถทางภาษาก็อาจเป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้ครูไม่กล้าเปลี่ยนไปใช้แนวการสอนใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมมาก นอกจากนี้ ครูจำนวนมากไม่น้อยยังมีความเห็นว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทำให้นักเรียนมีความรู้ไม่แม่นยำเพราะไม่เน้นกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ครูจึงไม่ได้สอนตามแนวการสอนนี้ ดังที่อรุณญา อินทสัมฤทธิ์ (2529: 26) แสดงความคิดเห็นว่าครูภาษาอังกฤษยังเคยชินกับความคิดความเชื่อที่ว่าเนื้อหาสาระของวิชาภาษาอังกฤษอยู่ที่ไวยากรณ์ ครูจึงยังคงสอนแบบเดิมคือเน้นการให้ความรู้ทางไวยากรณ์ แทนที่จะให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สำหรับสาเหตุด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ปัญหาหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ นักเรียนในแต่ละชั้นเรียนมีจำนวนมาก ซึ่งเรื่องนี้ นพมาศ รัตนปริศากุล (2524: 76-79) อุไรวรรณ ศฤงคารนันต์ (2527: 96) และ ศรเพชร ชัยสงคราม (2529: 84) ได้กล่าวถึงข้อค้นพบจากการวิจัยไว้คล้ายคลึงกันว่าการที่ชั้นเรียนมีนักเรียนเป็นจำนวนมาก และในบางครั้งนักเรียนมีพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันมากด้วย นับเป็นปัญหาอย่างหนึ่งสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คีท มัวร์ (Keith Maurice 1985: 20) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้เช่นกันว่าการที่มีนักเรียนเป็นจำนวนมากในแต่ละชั้นเรียน คือ อย่างน้อย 40 คนขึ้นไป ทำให้ครูรู้สึกว่า การใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งเน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมทางภาษานั้นไม่เหมาะสมกับชั้นเรียนของคน เพราะการควบคุมชั้นเรียนอาจไม่ทั่วถึง ครูจึงเลือกที่จะสอนโดยการอธิบายให้ความรู้แก่นักเรียนแบบเดิม นอกจากนี้ ครูโดยทั่วไปมักมีงานในความรับผิดชอบมาก คือ นอกจากชั่วโมงสอนตามปกติแล้วยังมีการสอนแทน สอนซ่อม เสริมตลอดจนงานอื่น ๆ ที่ทางโรงเรียนมอบหมาย จึงทำให้ครูไม่มีเวลาพอสำหรับการจัดทำหรือเตรียมกิจกรรมและอุปกรณ์ต่างๆ เรื่องนี้นับเป็นอุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับการใช้วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะถ้าครูไม่มีการเตรียมพร้อมที่ดี ก็จะต้องเสียเวลาในห้องเรียนมาก และจะยิ่ง

ทำให้นักเรียนได้รับความรู้หรือได้ฝึกทักษะภาษาน้อยลงไปอีก ดังนั้น จึงเป็นไปได้ว่า เมื่อครูมีภาระมาก และไม่มีเวลาพอสำหรับการเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ ครูจึงยังไม่ใช้วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในด้าน เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร จากการวิจัย พบว่านักเรียนที่มีความสามารถระดับสูง โดยเฉลี่ยใช้เวลาในการเรียนมากเกือบเท่าเวลาเต็มของแต่ละคาบเรียน ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำนั้น โดยเฉลี่ยใช้เวลาในการเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งของเวลาเต็มของแต่ละคาบเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายในการเรียนที่แน่นอน คือ มุ่งศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งสิ้น และเนื่องจากวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาสำคัญวิชาหนึ่งในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้น นักเรียนส่วนใหญ่จึงมีความตั้งใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากหรือค่อนข้างมาก ซึ่งทำให้นักเรียนใช้เวลาในการเรียนมากตามไปด้วย อีกประการหนึ่งตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้กำหนดไว้ว่าให้มีการประเมินพฤติกรรมนักเรียนในด้านจิตพิสัยด้วย โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลทางการเรียนทั้งหมด ซึ่งครูส่วนมากได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนจิตพิสัยไว้ว่าความสนใจและตั้งใจเรียนของนักเรียนจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ครูนำไปพิจารณาในการให้คะแนนจิตพิสัย ดังนั้น นักเรียนจึงมักตั้งใจเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนทั้งที่มีความสามารถระดับสูงและระดับต่ำใช้เวลาในการเรียนโดยเฉลี่ยมากหรือค่อนข้างมาก

ในด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงเท่ากับ 39.81 คะแนน (คะแนนเต็ม 56 คะแนน) หรือคิดเป็นร้อยละ 71.80 ส่วนค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำเท่ากับ 22.21 คะแนน (คะแนนเต็ม 56 คะแนน) หรือคิดเป็นร้อยละ 39.66 การที่นักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงได้คะแนนผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยไม่สูงมากนัก และนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำได้คะแนนผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำมากนั้น อาจเป็นเพราะแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเน้นการวัดความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร แต่เนื่องจากโดยเฉลี่ยแล้วครูไม่ได้สอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงทำให้นักเรียนไม่คุ้นเคยและไม่สามารถทำแบบสอบที่

วัดความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่าที่ควร แม้ว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้ โดยเฉลี่ยแล้วจะใช้เวลาในการเรียนมากหรือค่อนข้างมากก็ตาม

2. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและต่ำ ที่พบว่าพฤติกรรมการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยหลายเรื่อง อาทิเช่น งานวิจัยของโรเบิร์ต โพลิตเซอร์ (Robert Politzer 1970: 31-43) และอาร์นัลโฟ รามิเรซ และเนลลี สโตรมควิสต์ (Arnulfo Ramirez and Nelly Stromquist 1979: 145-148) ซึ่งพบว่าพฤติกรรมการสอนของครูบางอย่างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และงานวิจัยของเอลซ์ ฮามายัน และ จี ริชาร์ด ทักเกอร์ (Else Hamayan and G. Richard Tucker 1980: 453-463) ซึ่งพบว่าพฤติกรรมการสอนของครูไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เกี่ยวกับเรื่องนี้ จอห์น เซ็นทรา และ เดวิด พอตเตอร์ (John Centra and David Potter 1980: 281-282) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่าผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมักไม่คงที่แน่นอน ซึ่งอาจสรุปได้ว่าพฤติกรรมการสอนของครูนั้นไม่ได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเสมอไป

สำหรับสาเหตุที่พฤติกรรมการสอนของครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูง แต่ไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำนั้น อาจอธิบายได้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ของ เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom 1976: 169) เป็นแนวคิด รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวได้มาจากการสรุปผลการวิจัยหลายเรื่องที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีสาระสำคัญว่าตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนนั้นมี 3 ประการ คือ (1) พฤติกรรมเบื้องต้นด้านพุทธิพิสัย ซึ่งได้แก่ ความรู้ความสามารถ ความถนัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นความรู้เดิมของนักเรียนเอง (2) พฤติกรรมเบื้องต้นด้านจิตพิสัย ซึ่งได้แก่ เจตคติ แรงจูงใจ ความสนใจของนักเรียน และ (3) คุณภาพการสอนของครูหรือพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งตัวแปรสำคัญทั้ง 3 นี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ได้ร้อยละ 50, 25 และ 25 ตามลำดับ เมื่อพฤติกรรมการสอนของครูสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ได้เพียง

ร้อยละ 25 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนย่อมขึ้นอยู่กับตัวแปรอีก 2 ประการ คือ พฤติกรรมเบื้องต้นด้านพุทธิพิสัย และพฤติกรรมเบื้องต้นด้านจิตพิสัย ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นตัวแปรด้านตัวนักเรียนเองทั้งสิ้น สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงนั้น โดยทั่วไปมักมีพื้นความรู้เดิมสูงซึ่งทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย จึงสนใจและตั้งใจเรียนเป็นส่วนมาก ตรงกันข้าม นักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำก็มักมีพื้นความรู้เดิมไม่ดี จึงทำให้ไม่สามารถเรียนรู้หรือเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนได้ง่ายและรวดเร็ว ซึ่งมักมีผลทำให้เบื่อหน่ายการเรียนและไม่ตั้งใจเรียนเท่าที่ควร ดังนั้น จึงพบว่าพฤติกรรมการสอนของครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงเท่านั้น ซึ่งหมายความว่าถ้าครูมีพฤติกรรมการสอนที่ดี ผลการเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้ก็จะได้ดีตามไปด้วย เนื่องจากนักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนสิ่งที่ครูสอน ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำนั้น พฤติกรรมของครูไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เพราะแม้ครูจะมีพฤติกรรมการสอนที่ดี แต่ถ้านักเรียนไม่มีความรู้เดิมพอหรือไม่ตั้งใจเรียนก็ย่อมจะไม่ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ครูสอน ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้จึงไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูดัง เช่นกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูง

จากผลการวิจัยที่พบว่า เวลาที่ใช้ในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งที่มีความสามารถระดับสูงและระดับต่ำนั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซิดนีย์ โลออนเบอร์เกอร์ (Sidney Lionburger 1985: 668-669-A) ที่พบว่าเวลาที่ใช้ในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยอีกเป็นจำนวนมากที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ อาทิเช่น งานวิจัยของแมรี โดโนวาน (Mary Donovan 1983: 381-A) อลิซาเบ็ท ลิว (Elizabeth Liew 1986: 3002-A) และ ชารอน เซสนา (Sharon Cessna 1987: 593-A) ซึ่งล้วนแต่พบว่าเวลาที่ใช้ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนทั้งสิ้น และสำหรับงานวิจัยในประเทศ เช่น งานวิจัยของบุญชม ศรีสะอาด (2524: 174-178) ปทุมวดี ศรีสว่าง (2529: 83-84) และ พิมพ์พันธ์ุ เดชะคุปต์ (2530: 175-180) ก็มีข้อค้นพบเช่นเดียวกันว่าเวลาที่ใช้ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน

การที่เวลาที่ใช้ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งที่มีความสามารถระดับสูงและระดับต่ำนั้น อาจอธิบายได้ว่าการที่นักเรียนใช้เวลาในการเรียนมาก ไม่ว่าจะนักเรียนผู้นั้นจะมีความสามารถระดับสูงหรือต่ำก็ตาม

ย่อมแสดงว่านักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนมาก ความสนใจและตั้งใจเรียนดังกล่าวนี้ไม่ว่าจะเป็นการฟังครูอธิบาย การอ่าน เขียน หรือทำงานตามที่ครูมอบหมาย ย่อมจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ครูสอนได้ แม้ว่าระดับการเรียนรู้นั้นจะแตกต่างกันไปตามความสามารถของแต่ละบุคคลก็ตาม ซึ่งการได้เรียนรู้ในสิ่งที่ครูสอนนี้ ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน ดังนั้น เวลาที่ใช้ในการเรียนจึงสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ไม่ว่าจะ เป็นนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงหรือต่ำ เพราะเวลาที่ใช้ในการเรียนนั้น เป็นตัวแปรที่ผูกพันอยู่อย่างใกล้ชิดกับความตั้งใจเรียนตลอดจนการได้เรียนรู้ในสิ่งที่ครูสอนนั่นเอง

3. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูและ เวลาที่ใช้ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงและค่าที่พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกนั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจากผลการวิจัยที่พบว่าตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะ เป็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงหรือระดับต่ำ มีเพียงตัวแปรเดียว คือ เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนนั้น ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลการสำรวจงานวิจัยจำนวนมากที่ดำเนินการโดยโรเบิร์ต ฮอก และซอลลี่ ลูซ (Robert Hoge and Sally Luce 1979: 490) ซึ่งพบว่า ความตั้งใจเรียนของนักเรียนหรือเวลาที่ใช้ในการเรียนเป็นตัวแปรทำนายที่สำคัญและคงที่ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และสนับสนุนผลการวิจัยของ เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom 1980: 328-383) และ เวย์ เฟรเดอริก และ เฮอร์เบิร์ต วอลเบิร์ก (Wayne Frederick and Herbert Walberg 1980: 183) ที่พบว่าเวลาที่ใช้ในการเรียนเป็นตัวแปรทำนายที่สำคัญที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

การที่เวลาที่ใช้ในการเรียนเป็นตัวแปรทำนายเพียงตัวแปรเดียว ที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น อาจมีเหตุผลดังที่จอห์น เซ็นทรา และ เดวิด พอตเตอร์ (John Centra and David Potter 1980: 287) กล่าวไว้ว่า "การเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องเป็นผู้กระทำเอง มิใช่สิ่งที่โรงเรียนหรือครูจะเป็นผู้กระทำแทนได้ ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจึงย่อมขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนเอง" ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนย่อมส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ได้มากที่สุด และเนื่องจากเวลาที่ใช้ในการเรียนเป็นตัวแปรที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน เวลาที่ใช้ในการเรียนจึงย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ได้มากที่สุด และสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ได้ดีที่สุดด้วย การที่พฤติกรรมการสอนของครูไม่สามารถร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์

ของนักเรียนได้นั้น อาจเป็นเพราะว่าพฤติกรรมครูไม่ได้มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เนื่องจากมีพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนแทรกอยู่ตรงกลาง ดังที่ จอห์น เซ็นทรา และ เดวิด พอตเตอร์ (John Centra and David Potter 1980: 286-287) กล่าวไว้ว่า "พฤติกรรมการสอนของครูมีสัมพันธภาพกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมากกว่าสัมพันธภาพกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน" ซึ่งอาจสรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเท่านั้น เมื่อนำตัวแปรทั้งสองมาศึกษาหาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายผลสัมฤทธิ์พร้อมกัน จึงพบว่า เวลาที่ใช้ในการเรียนซึ่งสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์โดยตรงสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ได้ดีที่สุด โดยที่พฤติกรรมการสอนของครูซึ่งสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์โดยอ้อมไม่สามารถร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูและ เวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.1 ควรสนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูภาษาอังกฤษทุกคนมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และได้มีโอกาสรับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา นอกจากนี้ควรให้มีการติดตามผลอยู่เสมอว่าครูผู้สอนสามารถสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้มากน้อยเพียงใด

1.2 ควรสนับสนุนให้ครูภาษาอังกฤษได้มีโอกาสไปศึกษาอบรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อให้ครูมีความมั่นใจในความสามารถทางภาษาของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ

2.1 ควรให้ความสนใจเกี่ยวกับเทคนิคการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาที่สามารถนำไปปฏิบัติในชั้นเรียนได้ เพื่อให้ นักเรียนได้ทำกิจกรรมทางภาษาให้มากที่สุด

2.2 ครูภาษาอังกฤษที่สอนในระดับชั้นเดียวกันควรวางแผนการสอนร่วมกัน

โดยเฉพาะในเรื่องการจัดกิจกรรมทางภาษาและช่วยกันผลิตสื่อหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาอย่างเพียงพอ โดยครูไม่ต้องเสียเวลาเตรียมกิจกรรมหรือทำอุปกรณ์มากเกินไป

2.3 ควรหาวิธีการหรือแนวทางที่ทำให้นักเรียนใช้เวลาในการเรียนมากที่สุด

โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถระดับต่ำ เช่น กำหนดงาน (Task) ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับระดับความสามารถให้นักเรียนทำ การใช้กิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน (Student-centered) การใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน

โดยเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการเรียนการสอนโดยตรงให้มากขึ้น

3.2 ควรทำการศึกษาเพื่อหาวิธีการหรือแนวทางที่จะทำให้นักเรียนใช้เวลา

ในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด

3.3 ควรทำการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ โดยทำการศึกษาในทุกระดับ ทั้งระดับ

ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับอุดมศึกษา และอาจจะศึกษาตัวแปรด้านอื่น นอกจากตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่น ด้านเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น